

Možnosti nemško-ruskega sporazuma, ki bi izpremenil evropski položaj

va tozadевна ugibanja so še zelo meglena. — Možno je, da hoče Rusija izmanevrirati Anglijo in Francijo na stališče, kakršnega si sama želi.

PRİČETEK DEMOBILIZACIJE V ŠPANII

demobiliziranih je 210,000 mož, ostali pa bodo odpuščeni iz armade po "paradi zmage," ki jo pa odlašajo iz dneva v dan.

BURGOS, Španija, 7. maja. — General Luis Valdes Cavanilles pomočnik ministra vojne, danes naznanil, da bo dne 15. maja končana demobilizacija vseh letnikov 1927 do 1929.

demobilizaciji je všteti 210,000 mož, ki bodo odpuščeni iz armade, v kateri bo ostalo še 150,000 mož. Nadaljnjo demobilizacijo pričakujejo po "paradi zmage", o kateri pa še ni določeno, kdaj se bo vršila. Mussolini je namreč obljubil Chamberlainu, da bo odpuščeno svoje vojaštvo iz Španije po "paradi", katero se zavlačuje, da ima Mussolini izgovor, zakaj ne odpošči italijanskega vojaštva. Zdaj, ko sta nemška vojska v Španiji, sploh ni govora, da bi Hitler in Mussolini vojaštvo odpuščali. Mussolini odpuščal iz Španije vojaštvo, dokler ni rešeno vprašanje Sredozemlja.

NIJE ZA AVTOMOBIL HOLLIDAYSBURG, Pa., 6. maja. — Robert Cummings, lokalni restavracije, je kupil "second hand" avto, na katerega je plačal kot prvo naplato \$200 v penijih — 20,000 po peniju. Penije mu je pomagal v trgovino neki prijatelj. Oba sta jih v posodi, ki drži stalo. Rekla sta, da sta oba dovolj nositi. Cummings je zbiral penije 4 leta.

SESTERO UBITIH V INDIJI PATNA, Indija, 7. maja. — V zgodnjih v Gaji, 60 milj južno od Patne, je bilo v zgodnjih šest oseb, ranjenih pa 70 oseb.

DVAJSET UBITIH V MEXIKU MEXICO City, 7. maja. — V boju med mehiškimi agrarnimi vojaškimi četami v Antenu, v državi Puebla, je bilo deset mož ubitih, nad petdeset ranjenih.

KEGLAVSKI TURNIR SNPJ

Preko sobote in nedelje so se igrali v Clevelandu kegljaci in SNPJ na tretji narodni kegljavski turnir. Navzoči na stotine gostov iz bližnje in oddaljenih mest, in za razjete, ki so skupno znašale 1000, se je kosalo med seboj v zvezi s priredbo se je vršila soboto zvečer v S. N. Domu St. Clair Ave. velika plesna plesnica, na kateri je bila sijajna vdeležba. Športno slavje se zaključilo včeraj popoldne v banketu v spodnji dvorani, katero so bili naznanjeni zmagovalci. Med moškimi teami je

ANGLIJA—“POSREDOVALKA”

LONDON, 8. maja. — Angleška vlada je pripravljena, posredovati med Poljsko in Nemčijo glede vprašanja mesta Gdanska. Tako je naznanil R. A. Butler, angleški padtajnik za zunanje zadeve.

(Ob tem poročilu se spominjamo londonskih vesti lanskega leta, ki so tudi javile, da je angleška vlada pripravljena posredovati med Nemčijo in Češkoslovaško glede vprašanja sudetske pokrajine. Kako je Anglija takrat posredovala, je še vsem v živem spominu. — Op. uredništva).

RIM, 8. maja. — S sklenitvijo italijansko-nemške vojaške zveze se je Italija obvezala, podpirati Hitlerja v njegovem političnem in gospodarskem prodiranju na Balkan, Nemčija pa Italijo v njenih zahtevah v Sredozemlju.

Hrvatsko-srbska pogajanja na mrtvi točki

Pereče vprašanje po vsej priliki ne bo rešeno pred odhodom kneza Pavla v Rim.

ZAGREB 6. maja. — Pogajanja med premierjem Cvetkovičem in hrvatskim voditeljem dr. Mačkom, ki so že pred dnevi dosegla mrtvo točko, so tam običajna in še zdaj tiče. Splošno se pričakuje, da mrtvilo ne bo rešeno pred odhodom kneza Pavla v Rim, kamor bo odpotoval sredi tega meseca.

Politični krogi pa niso še izgubili upanja, da bo končno vendarle dosežen sporazum in zadnje vesti naznanjajo, da stališče Hrvatov ni nepremostljivo. To se vidi zlasti iz dejstva, da je dr. Maček sklical za jutri k posvetovanju svoj koncil. Splošno se sodi, da se bo še nekaj časa obravnavalo o raznih predlogih in protipredlogih.

POUK VERONAUKA V NEMČIJI

BERLIN, 7. maja. — Berlinski katoliški škof, grof Konrad von Preysing, je izdal pastirsko pismo, ki je bilo danes prebrano v cerkvah, v katerem poziva katoliške starše, naj pošiljajo svoje otroke k veronauku, ki se vrši nekaj ur na teden in ki ga je organizirala cerkev. V pastirskem pismu škof tudi protestira proti zatrtju katoliških mladinskih organizacij.

LOJALISTI GRADE FRANCOSEK CESTE

PARIZ, 7. maja. — Francoska vlada je poslala 5,000 španskih lojalistov v francoske Alpe, kjer bodo gradili vojaške ceste. dobilo prvenstvo društvo "Badgers" iz Milwaukee, med ženskimi pa so dobile krono dekleta od angleško posluškega društva v Waukeganu, Ill. Kot najboljše kegljica je dobila priznanje Tončka Žagar iz Clevelanda, ki je igrala za "Napredniki Slovenkimi". Med glavnimi odborniki izven mesta, ki smo jih opazili med obiskovalci, so bili: glavni tajnik Fred A. Vider iz Chicaga, drugi podpredsednik Frank Bolka iz Milwaukee, in tretji distriktni podpredsednik John Klanšek iz La Salle, Ill. Od uredniškega štaba "Prosvete", je bil na priredbi navzoč pomožni urednik Anton Garden.

NEŠVETA TROJICA

V prvomajski paradi v Philadelphiji so delavci in ostali demonstrantje nosili tudi karikature znane trojice: Hitlerja, Chamberlaina in Mussolinija, ki jih vidite na gornji sliki.

V prvomajski paradi v Philadelphiji so delavci in ostali demonstrantje nosili tudi karikature znane trojice: Hitlerja, Chamberlaina in Mussolinija, ki jih vidite na gornji sliki.

PREDSEDNIK JE POSEGEL V SPOR PREMOGARJEV

NEW YORK, 6. maja. — Reizentantje United Mine Workers of America organizacije in zastopniki lastnikov premogovnikov so danes sporočili predsedniku Roosevelt, da bodo napeli vse sile, da se doseže toli potreben sporazum.

Predsednik Roosevelt je interveniral danes zjutraj v tem sporu, ki grozi popolna ohrometi premogovno industrijo.

Zdaj je bilo prvokrat, da je predsednik Roosevelt javno posegel v ta spor, dasi nekatera poročila javljajo, da je bil že prej v telefonski zvezi z različni zastopniki na konferenci. Kot se zdi, sta obe skupini na konferenci sprejeli predsednikovo brzojavko kot povelje, naj poravnata svoje nesporazume, ker sicer se utegne zgoditi, da jim predsednik napove ultimati, do katerega časa želi, da poravnajo svoje medsebojne zadeve.

NAČELNIK POLICIJE NA ČEŠKEM

PRAGA, 7. maja. — Karl Herman Frank, eden izmed voditeljev sudetskih Nemcev, ki se je preteklega leta zelo "odlikoval" v kampanji proti češkoslovaški vladi, je bil imenovan za policijskega šefa na Češkem. Istočasno je bil imenovan tudi za poveljnika državne garde, s čemer je prešla vsa policijska in žandarmarijska sila v tej nesrečni državi pod oblast človeka, katerega smatrajo Čehi za svojega največjega sovražnika.

Licence za bicikle

Kdor ima koto ali bicikelj, ima do 20 maja čas, da si nabavi licenco. Kdor do tega dne ne bo imel licence, ne bo smel s kolesom na cesto. Doselej se je izdalo v Clevelandu že 22,000 licenc za bicikle.

V bolnišnici

Ponovno se je podala v bolnišnico Mrs. F. Weis, 16420 Arcade Ave. Nahaja se v Univerzitetni bolnišnici. Želim ji skorajšnjega okrevanja.

POLITIČNO-VOJAŠKA POGODBA MED NEMČIJO IN ITALIJO

Sklenitev tega pakta pomeni silen udarec "politiki pomirjenja," ki jo vodi angleški premier Chamberlain.

MUSSOLINI JE VES ČAS SPRETNOSTI VODIL CHAMBERLAINA ZA NOS

MILAN, Italija, 7. marca. — Italija in Nemčija sta danes naznanili, da bosta podpisali medsebojno politično in vojaško pogodbo, namenjeno za ohranitev miru.

To pomeni, da je osiščo posledaj tudi politično in vojaško zvezano ter da se bosta obe državi borili ramo ob ramo v slučaju, da nastane vojna.

Podrobnosti pogodbe bodo izdelane približno v dveh tednih, nakar bo pogodba odobrena od strani obeh vlad ter podpisana.

V Genovu sta prispela danes dva nemška rušilca, kar je dalo povod razglasitvi, če se bo morda nemška mornarica, ki je prespela pred nekaj tedni "na manevre" v španske vode, pridružila italijanski mornarici.

Sklenitev sedanje pogodbe pomeni, da bodo dali Italijani Hitlerju svobodne roke v zadevi mesta Gdanska in Pomorza — (poljskega koridora), in če se zaplete Nemčija pri reševanju tega vprašanja v vojno, bo imela Italijo ob svoji strani.

MILAN, Italija, 7. maja. — Angleški diplomati so prepričani, da je moral dobiti premier Mussolini gotovo nagrado ali obljubo nagrade od Hitlerja, da je zvezal usodo Italije z usodo Nemčije. Iz dobro poučenih krogov se poroča, da se bodo zdaj uvedla prizadevanja, da se raztegne to pogodbo tudi na ostale podpisnice protikomunističnega pakta, na Japonsko, Madžarsko in Španijo ter mogoče tudi na Jugoslavijo.

LONDON, 7. maja. — Sklenitev nemško - italijanske vojaške pakta pomeni zlasti silen udarec politiki premijerja Chamberlaina, ki je do zadnjega upal, da se mu bo posrečilo zabit zagozo med rimsko - berlinsko osiščo. Mussolini je znal ves ta čas spretno voditi Chamberlaina za nos, ker mu je preprečeno ustvarjal videz, da se Italija in Anglija še lahko pobotata. Fraza, da sta Nemčija in Italija sklenili ta pakt za "ohranitev miru," pomeni, da bo mir dotlej, dokler se bo obema deželama dovolilo neovirano ropanje tujih ozemelj.

SKOK IZ VIŠINE

WASHINGTON, 6. maja. — National Aeronautical Association naznanja, da je čikaški zamorec Willie Jones skočil s padalom iz letala, ko se je nahajalo slednje 24,468 čevljev visoko v zraku. To je skok iz najvišje višine, ki je bil doslej rekordiran.

ARETIRANI DIJAK

Johnson City, Tenn. 7. maja. — Tukaj so zaprli 22-letnega Roberta Burgunderja, ki je obtožen, da je v Phoenixu, Ariz., umoril dvoje prodajalcev avtomobilov. Burgunder je dovršil študije v nekem kolegiju.

NAGLA MOBILIZACIJA V AMERIKI

WASHINGTON, 7. maja. — Polkovnik J. H. Burns je izjavil, da je voj. tajništvo izdelalo načrte, po katerih je mogoče v slučaju vojne tekem treh mesecev mobilizirati milijon mož.

NOVA POLJSKA PODMORNICA

VARŠAVA, 7. maja. — V Gdyniju je priplula velika, moderna poljska podmornica "Sepp," ki je bila nedavno izgrajena v inozemstvu. Podmornica je istega tipa kot podmornica "Orel", ki je bila meseca februarja priključena poljski bojni mornarici.

JUBILEJ PETROGRAJSKEGA VSEUCILIŠČA

PARIZ, 7. maja. — Iz Moskve se naznanja, da so se tam pričele velike proslave 120-letnice obstoja petrograjskega vseučilišča.

SEJA

Članice društva St. Clair Grove, št. 98, W. C. se naznanja, da se vrši v ponedeljek (danes) 8. maja ob 6:30 zvečer seja v navadnih prostorih. Pridite, da slišite poročila, ki vam jih bodo podale delegatkinje. Drugi mesec se na vrši seja po navadi, to je prvi torek v mesecu. — Tajnica. Šivalni klub Šivalni klub krožka št. 2 Progresivnih Slovenk se zbere jutri, to je v torek večer, pri Mrs. A. Belle, 6026 St. Clair Ave. k šivalnju ob navadni uri.

Koncert "Adrije"

Včeraj je priredil pevski zbor "Adrija" v Euclidu dobro uspešni koncert, o katerem homo natančneje poročali jutri.

Vroč dan

Včeraj smo imeli v Clevelandu in v okraju jako vroč dan, ko je živo srebro v toplomeru kazalo 74 stopinj vročine. Normalna vročina zadnje dni julija in prve dni avgusta, ki so najbolj vroči dnevi v letu, je samo 72 stopinj. Ob štirih popoldne pa se je dvignilo živo srebro do 83 stopinj.

Seja

Nocoj, v ponedeljek, ob 8. uri se vrši seja tukajšnjega S. N. P. J. odbora za nakup farme v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Vsi zastopniki naj bodo gotovo navzoči.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

» ENAKOPRAVNOST «

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE - HENDERSON 6311-5312
Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Po raznašalcu v Clevelandu, za celo leto.....	\$5.50	
za 6 mesecev.....	\$3.00; za 3 mesece.....	\$1.50
Po pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexicu za celo leto.....	\$6.00	
za 6 mesecev.....	\$3.25; za 3 mesece.....	\$1.50
Za Zedinjene države za celo leto.....	\$4.50	
za 6 mesecev.....	\$2.50; za 3 mesece.....	\$1.50
Za Evropu, Južno Ameriko in druge inozemske države:		
za celo leto.....	\$8.00 za 6 mesecev.....	\$4.00;

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

OBOROŽENE SILE V SREDOZEMLJU

V zadnjem času je sredozemski bazen, v katerem se na več točkah križajo interesi glavnih velesil, ponovno stopil v ospredje kot verjetno pozorišče bodočega vojnega obračunavanja. Zato je razumljivo, ako se vedno bolj množe primerjave oboroženih sil vseh sredozemskih držav, pri čemer se v zapadnem Sredozemlju upošteva predvsem Italija, Francija, Anglija in Španija z vsemi njihovimi afriškimi postojankami vred, v vzhodnem Sredozemlju pa razen Italije, Anglije in Francije ter njihovih postojank na afriški in azijski celini tudi še Grčija, Turčija in Rusija. Primerjava oboroženih sil za ves sredozemski bazen je težja od primerjave za oba navedena njegova glavna predela, ker je na lokalnem področju lažje primerjati vse v poštev prihajajoče vojaške sile, medtem ko je iz primerjave za ves sredozemski prostor treba že v naprej izključiti operiranje nekaterih oboroženih sil, katerih akcija bi bila v splošnem konfliktu omejena in zato v podrejenem odnosu do ostalih sil.

Število edinic, v kolikor prihajajo tu v poštev, je znano. Manj znani so točni podatki o ruski črnemorski mornarici v kolikor prihaja tudi ta za primerjavo sil v Sredozemlju v poštev. Po ne povsem zanesljivih podatkih gre za eno oklopnico, 5 križark, 7 torpedovk, in 11 starejših ter 7 novih podmornic.

V švicarskem listu "National-Zeitung" je neki L. S. poskusil naslednjo primerjavo pomorskih sil Italije in Španije na eni ter Anglije s Francijo in ostalimi morebitnimi zavezniki na drugi strani: bojnih ladij prvi tabor 2, drugi 15; težkih križark 8, odnosno 12; lahkih križark 16, odnosno 9; torpednih križark 0, odnosno 16-20, rušilcev 84, odnosno 90 — 100; torpedovk 65, odnosno okoli 50; podmornic 94, odnosno 60—70; torpednih čolnov pa 45, odnosno 30—35; končno odpade na Italijo še ena matična ladja za letala, na Anglijo in Francijo pa skupaj dve. Iz te primerjave sklepa navedeni avtor na veliko premoč zapadnih velesil v pogledu velikih bojnih ladij, pri lahkih vojnih ladjah pa na premoč francoskih torpednih križark. Točna primerjava sil je seveda tudi po tem pregledu težka, ker se dajo edince angleškega in francoskega brodograditelja, ki bi operiralo v Sredozemlju v primeru konflikta, le približno domnevati, nikakor pa ne z gotovostjo ugotoviti. Večje ali manjše angažiranje angleških in francoskih ladij bi bilo odvisno od okoliščin, ki so izven te teoretične primerjave. Navedli smo jo le v približno orientacijo.

Se neprimerno bolje tvegano pa bi bilo, spuščati se v primerjanje letalskih sil, ki bi si stale nasproti v primeru sredozemskega konflikta. Zato se želimo tu omejiti samo še na primerjavo posameznih vrst oboroženih sil, ki prihajajo v poštev v vzhodnem Sredozemlju. V dopolnilo primerjav o stanju suhozemnih vojsk v tem predelu Sredozemlja navajamo podatke, ki jih je v navedeni italijanski reviji objavil za posamezne označene države Giacomo Zanussi.

Zanussi cení grško vojsko na 13 divizij, turško pa na 21 pehotnih divizij in 3 divizije konjenice. Glede Rusije sodi, da ima mogočno vojsko, "saj se govori o poldrugem milijonu vojakov stalno pod orožjem, razdeljenih skupno na 113 divizij (90 pehotnih in 23 konjeniških) z okoli 4000 tanki." Za grško vojsko dodajamo še podatke, ki jih je objavil "Voelkische Beobachter" dne 15. aprila tega leta. Po tem viru šteje grška vojska v mirovnem stanju 85,000 vojakov, v vojnem stanju pa približno 600,000 mož. Vojska se deli na 2 armadni inspekciji, 4 vrhovna vojaška poveljstva z 12 pehotnimi divizijami in enim samostojnim pehotnim regimentom ter dvema konjeniški brigadama in 7 obmejnim bataljoni.

Končno še nekaj besed o letalskih silah Grčije, Turčije in Rusije. Že navedeni Zanussi cení število grških letal na nekaj nad 100 število turških na okoli 400, ruskih pa na okoli 5000.

Zelo nezanesljivi so podatki o suhozemni vojski Anglije in Francije, enako pa tudi Italije v vzhodnem Sredozemlju. Tu bi se z navajanjem raznih podatkov spustil v zelo dvomljiva ugibanja, ker se zlasti v zadnjem času vrše živahna premikanja čet, o čemer ni mogoče voditi prave kontrole.

S tem seveda niti od daleč še niso izčrpani vsi problemi, ki se postavljajo za primer oboroženega spopada

v Sredozemlju. Razen gole primerjave oboroženih sil prihajajo za tak primer še posebno v poštev najrazličnejši strateški računi, ki jih v tem okviru ne moremo niti nanašati. Naj služi za primer zapletenosti sredozemskega vojaškega problema citat iz Zanussijeve studije v reviji "Illustrazione Italiana" v zvezi s presojo o vrednosti grške vojske: "Povsem naravno je, ako gleda Anglija s tolikšno pozornostjo in le s stežka prikritimi nameni na Grčijo za primer sredozemskega konflikta. Pri tem ne gre toliko za sodelovanje onih 13 pehotnih divizij, stotine letal, edine križarke in kakih 20 manjših ladij, ki jih Grčija ima in glede katerih učinkovitosti so dopuščeni dvomi, kolikor za oporo, ki bi jo mogle nuditi močni letalski in pomorski floti številne in čisto najboljše baze, ki so raztresene po vsem dolgem, razcepljenem in zahrbtnem grškem primorju, ki se skupno z dalmatinskim lahko označi kot tipično okolje zasede."

Skrivnosti živalskega sveta

Ptičje petje ni samo izraz veselja, ki ga čuti ptiček, in tudi ni samo izraz zaljubljenosti in snubitve. Ptič izraža s svojim petjem pred vsem to, da si je nekaj pripisoval. Spomladi se pri večini selivk samci vračajo pred samicami na sever. Ko dospo na cilj, so nekoliko dni nemi. Nenadno pa se oglasijo s svojo "pesmico" in z njo sporočajo vsem tovarišem, ki ga morejo slišati: "To je moje, vsiljivec bom zakonito zasledoval!" Ko dospo potem kakšnih deset dni pozneje samica, si prilasti samca z vso priposestovano posejstjo. Samci marsikaterih ptic so do prihoda samic svoja gnezda na pol že dogradili.

Pred mnogimi leti je prof. von Frisch z monakovskega vseučilišča skušal razjasniti skrivnost, zakaj sledijo čebeli, ki je našla kakšen nov vir za hrano, po kratkem času stotine čebel iz domačega panja. Zgradil je umetne panje s steklenimi okni, čebele je pobarval s petimi različnimi barvami in jih razdelil po številkah. Sedaj jih je lahko razlikoval.

Prva čebela, ki je odkrila med, se je vrnila v panj in se osvobodila svojega bremena. Potem je začela plesati. Celo minuto se je obračala na levo in na desno, potem je ponovila le svoje gibe na drugem mestu panja. Druge čebele so se zbrale okrog plesalke in pazno sledile vsaki njeni kretnji. Posebno spodbudo je dajalo vsej proceduri dišavni znak, ki ga je plesalka spuščala iz neke žleze spodnjega telesa.

Ko je bilo plesa konec, so čebele posamezno zapustile panj. Čebela plesalka jim ni bila samo sporočila, kam naj poletijo, znano jim je bilo to, kakšna vrsta cvetlic tam nanje čaka. V nekoliko minutah so odkrile vse čebele kraj s temi cveticami. Pri tem nikakor niso sledile kakšni voditeljici, vsaka izmed njih je pot do medu našla sama in samostojno.

Večina ljudi misli, da so metulji nežna bitja s kratkim življenjem in da morejo leteti le preko razmeroma majhne površine. V resnici živi kakšnih 290 vrst večinoma navadnih metuljev po nekotikoliki mesecev in preletijo tisoče kilometrov. Ena izmed metuljih vrst Zedinjenih držav se seli jeseni v velikih tropih proti jugu.

Mnoge teh metuljev zanese na morje in nekateri dospojo pod vplivom ugodnih vetrov celo na Angliško.

Izvrsten letalec je tudi mali, rumeni metulj terias lisa, ki se je na Bermudih pogostoma pojavil v množicah. Priletel je iz Severne Amerike. Najbližja točka Zedinjenih držav je oddaljena od Bermudov nad 600 milj.

Drug, zelo pogost metulj potuje spet v tropih vzdolž severno afriške obale. Leti potem čez Sredozemsko morje, preko Ev-

Doživljaji s kačami

Sloviti angleški lovec na veliko zverjad in potovalec, polkovnik James F. Clarke, pripoveduje o nevarnih doživljajih, ki jih je imel s tropskimi kačami.

Pred leti je bil Clarke s šestimi zamorskimi spremljevalci na potovanju, ki ga je vodilo od Kilmadžara do vzhodna Ujanderyjskega pogorja. Deževna doba je bila minila, zrak je bil vlažen in soparen, v njem je mrgolelo na milijarde žulek.

Na večer četrtega pofovalnega dne so zamorci čistili mesto, ki je bilo videti ugodno za taborišče, trave in nizkega grmovja. Baš so hoteli okrog taborišča potegniti s tobačnim lugom prepojeno vrv, ki odvraca kače, in Clarke je slonel ob svojem vozilu z enim samim gumastim kolesom, ki rabi kot premakljiv stol, ter nadzoroval delo, ko je pred njim vzrasla strašna strupenjača. Dve tretjini njenega telesa sta moleli v zrak, oči so se ji bliskale, glava ji je bila na obeh straneh napihnjena. V istem trenutku je Clarke začul krik enega izmed zamorcev in zagledal, kako je druga kača švignila proti zamorčevi goli nogi, med tem ko se je ostala črna družba razbežala.

Vse to se je zgodilo v trenutku. Clarke se ni ganil. Pusi-ke ni imel pri roki, samokresa isto tako ne, celo njegov bič iz kože povodnega konja je ležal na podnožju vozička in bilo bi brez pomena, če bi segel po njem. Rešiti se je mogel samo s trikom.

Ko sta si stala s kačo tako z očmi v oči, je Clarke nenadno napravil skok ob stran, dva metra daleč. Kača je švignila naprej, pa so se ji zobje zapicili le v gumasti obroč kolesa. V istem trenutku je Clarke skočil nazaj, zagrabil bič in s silnim udarcem zdomil kači hrbtenico. Sele sedaj je lahko stekel k nekotikoliki metrov oddaljenemu zamorcu, ki se je zvijal v kričih na tleh. Kača, ki ga je bila picila, je izginila. Clarke je hitro odpril potovalno lekarno, razširil z nožem ugriz na zamorčevi nogi in položil v rano nekotikoliki kristalov hipermangana kot razkužilo. Potem je zavpil po zamorcih, ki so prilezli oklevaje drug za drugim iz svojih skrivališč. Njegovi napor, da bi pichenega zamorca rešil, pa so bili zaman. Celo steklenica konjaka, ki mu jo je izlil v grlo, ni pomagala. Umrli je kakšno uro pozneje po strašnih bolečinah.

Trdoživost kač je naravnost neverjetna. Nekega dne je Clarke opazoval skupino zamorcev, ki so blizu njegovega doma približno dva in pol metra dolgo kaco pri živem telesu devali iz kože. Bilo je približno ob osmih zjutraj, ko so to grozotno delo končali. Potem so kačo vrgli na stepe. Zvijala se je v boječinan in sonce je žgalo njeno telo. Ko je Clarke zvedel slučajno šel mimo, kakšnih dvanajst ur pozneje, je še vedno živela.

Med zamorci velja v ostalem nenapisan zakon, ki jim strogo prepoveduje dotakniti še kakšne, na videz še tako mrtve kače pred nočjo. Prepogosto se namreč dogaja, da se na videz mrtva plazilka, dolge ure potem, ko je bila videti brez življenja, še enkrat dvigne in se masčuje nad najbližnjim človekom s smrtnim pikom.

New Duluth, Minn. — Tu je umrla rojčinja R. Zrnič, stara 50 let in doma iz Loke. — Manda Brkljačić iz Hibbinga je te dni srečno prestala težko operacijo v St. Mary's Hospitalu v Duluthu.

CE SE NE VES, ZDAJ IZVEŠ:

da smatra "Washington Post" Rooseveltovo poslanico za prvi resni ultimatum demokratske države evropskim avtoritativnim režimom;

da Grki demantirajo vesti, da bi se bilo trideset angleških letal izkrcalo na grškem ozemlju;

da je bil francoski prekomornik "Paris" ki je zgorel tik pred odhodom v Ameriko 225 m dolg in je imel 34.569 registrskih ton;

da se je v Ameriki smrtno ponesrečil nečak presidenta Roosevelta, Daniel Roosevelt. Dvignil se je z letalom v zrak in je tresil z njim na zemljo. Ubili so se tudi vsi njegovi spremljevalci.

IZGINILO ZEMLJEVID KRISTOFA KOLUMBA

Iz palače vojvode d'Alba v Madridu je izginil dragocen dokument: Kolumbov zemljevid, velik 20 krat 30 cm. Kar to je narisal lastnoročno Kristof Kolumb. Zemljevid je bil shranjen v kristalni stekleni posodi. Da pa ne bo pomot, je treba povedati, da ni zemljevid izginil med zadnjo državljansko vojno, temveč že l. 1936, ko je v palači vojvode d'Alba izbruhnil ogenj. Mnogo drugih važnih listin, ki jih je imel vojvoda shranjene v zakladnici španske banke, se je popolnoma dobro ohranilo.

MLADA DEKLETA — AVTOBANDITKE

Mlad avtomobilski vozač je v Reeuwijkju pri Rotterdamu doživel presenetljivo zgodbo z dvema dekletoma. Dekleta, izmed katerih je ena štela 17 let, druga 18, sta ga ustavila na deželni cesti in ga prosila, naj bi ju vzela s seboj do Rotterdamu. Med vožnjo sta nenadno planili po njem in sta ga hoteli oropati. Mlad mož se je postavil krepko v bran, tako da sta morali zbežati. Njegovo uro pa sta le vzeli s seboj. Policiji je uspelo, da je obe podjetni mladenki prijela v trenutku, ko sta na cesti namigovali nekemu drugemu avtomobilistu, naj ju vzame s seboj. Izkazalo se je, da sta navzlic svoji mladosti že stari znanci policije.

TEKACICE PO PREPROGAH

Ena izmed največjih tvrdk za uvažanje preprog v San Franciscu je izumila nov poklic. Najela je več mladih deklet, ki obstoj njih delo v tem, da tekačo ves dan boste po njeni številnih orientalskih preprogah. Prave preproge dobijo poseben moten lesk s tem, da gredo po njih neprestano boste noge. Preproge, ki jih daje družba obdelovati na ta način, so se publik tako priljubile, da so tudi druge tvrdke za prodajo preprog naje tekačice po preprogah.

CISTE KOVINE

Mnoge izmed kovin skušajo dobiti kemiki v najčistejši obliki, tako da so nekatere dosegle že neverjetno stopnjo čistosti. Tako so pridobili svinco, ki ni dolgo hirala, si je nakopal v ravninah v Montani. Bil je star seljenec in v Ameriki ne živi še sorodnikov.

Porterville, Cal. — V tubkozni ubožnici je umrl Jakob Kečvar, star 51 let in rojen v Nestopli vasi pri Semiču v Bolezen. Bolezen, na kateri dolgo hirala, si je nakopal v ravninah v Montani. Bil je star seljenec in v Ameriki ne živi še sorodnikov.

ŠKRAT

— Obsojeni ste na 20 let ke ječe. Ali imate še kakšno ljo?"

— Samo eno prošnjo bi imel gospod sodnik. Prosil bi vas, da sporočite moji ženi, da danes ne pridem na kosilo.

Gospodinja služkinji: "S kste pa pravkar govorili v vaš "Z bratom."

"Tako? Kako mu je pa im "Tega mi pa še ni povedal."

"Le kaj bo iz tega! Vsem sem dejal svoji ženi:

"Klارا, na spraji mi manj gumb!"

"To se nič ne vidi. Saj im telovnik čez!"

"Na telovniku tudi ni gumb!"

"Saj oblečeš jopič na vrh. "Jopič pa dveh gumbov ma!"

Klara se začudi: "Križ kaj boš šel brez suknje ven?"

Le ena stvar je še hujska ženski spomin — in to je moška pozabljivost.

Znani ruski vojskovođe Wrangel je leta 1848 dobil velje, da zasede Berlin in napravi red. Berlinčani so zagrozili, da bodo ubili njegovega. Wrangel je kljub tej grozi nji zavzel Berlin in takoj vršal po svoji ženi. Njegova žena je ostala zdrava. Ko je Wrangel za to zvedel je ironično dejal: "Sem takoj vedel, da se na ke ljudi ne morem zanesti."

"Natakar, vi ste nesramni človek! Naročil sem porcijo mledega piščanca in steklenico rega vina, pa ste naročilo zamnjal!"

MONTER V VISOKI NAPETOSTI

Na kabelaškem stolpu elektranje v Schwazu na Tirolskem se je zgodila velika nesreča. Monter Raimund Lintner je moral na stolpu nekaj popravil. Pred delom je izključil tok vseh pristih vodih. Po končanem delu jih je spet vključil, naker je izrečno opozoril delavca, ki mu je pomagal. Kmalu potem je Lintner znova stopil na stolp. Pri tem je prišel v dotik s tokom 5000 voltov, ki ga je potaknil in ga usmrtil. Razbil si je lobanjo in ležal mrtev.

Porterville, Cal. — V tubkozni ubožnici je umrl Jakob Kečvar, star 51 let in rojen v Nestopli vasi pri Semiču v Bolezen. Bolezen, na kateri dolgo hirala, si je nakopal v ravninah v Montani. Bil je star seljenec in v Ameriki ne živi še sorodnikov.

Courtesy
Avoid Accident
Cleveland Police Dept.

Rekordi iz strahu pred smrtjo

Pred nekoliko desetletij bi smatrali rekorde, ki jih dosegajo pri današnjih sportnih tekmovaljih, za nemogoče. Tekmovalci neprestano prekašajo prejšnja prvenstva in ni dvoma, da bodo tudi pri naslednjih olimpijskih igrah postavili v senco marsikateri rekord, ki se nam danes morda neprekosljivo kaže. To je uspeh neprestanega razvoja ljudstev. Toda razvoja se ne boje, kar u- sposoblja človeka za čudovita telesna dejanja in rekorde, ki zasenčujejo celo zmage olimpijskega. To je smrtni strah. Sledeči primeri, ki jih je zabeležil zavod za telesno vzgojo ameriškega Harvardovega vseučilišča, nam pokažejo, kaj more človek v borbi za življenje. Človek, ki je v normalnem življenju vse kaj drugega kakor sportist.

Posebno poučni primeri so se pojavljali med svetovno vojno. Tako je neki avstrijski pešec po namenu Moser med neko bitko povzročil napravliti 1.65 m visok skok, sicer s polno opremo, s puško v roki. Pri nekem napadu na sovražne postojanke se je vrnil pred žično oviro, ko je neposredne bližine strojničevala sipati smrt. Vojak je ves čas, da ga more rešiti le skok, jarek za žično oviro in s polopremo je tvegat ta skok, sprav je bilo videti, da mu podobnim pogojem ne more uspeti. Toda brez vsakega zaleta je ta skok uspel ter mu rešil življenje. Njegovim tovarišem to rekordno dejanje ni uspelo. Ko je polk pozneje prišel na pomoč v zaledje, so Moserja pokoli naj skok ponovi. A napolnem vsem naporom je dosegel, da celo brez opreme, le 1.23 višine. Smrtni strah pa ga je usposobil za 42 cm višji skok.

Na zapadni fronti se je zgodilo, da so neko ameriško patrolo presenetili Nemci. Med tem so ti tri može ujeli, je skušali četrti, narednik Boker, posegniti. Skočil je v bližnjo reko in je usel sovražnemu ognju na ta način, da je plaval pod vodo, kolikor dolgo je šlo. Po- to so ugotovili, da je Boker, nikakor ni bil dober plavač, plaval 85 m dolgo progo pod vodo, ne da bi zajel zrak, ne- kaj, kar je videti naravnost ne- može. To je tem bolj čudno, kaj je Boker na ta način nor- malno preplaval komaj 25 m.

Nič manj čudovit ni bil re- korde nekega francoskega ladji- ce potnika Epinarda. Mož, ki je šel že nad 40 let in ki ni nikoli dober plavač, je padel v nekem zabavnem potovanju preko sredozemlja čez krov v mor- ju, ne da bi kdo to opazil. Zato obupa se je držal nič ne- go 12 ur nad vodo, do- ga ni rešila neka ribiška re- šila. Nihče ni hotel verjeti, da- tako dolgo plaval, on sam ni- tako dolgo plaval, on sam ni- tako dolgo plaval, on sam ni- tako dolgo plaval, on sam ni-

ga verjel, ko je pogledal uro- ga. Tem dogodkom ni bil Epi- nard v vodi nikoli vztrajal več 10 minut.

Neke ameriški farmer je na- bil pred gozdnim požarom in- zbirki škornji na nogah v ce- lo 20 minutah opravil 3200 m. tako pred svojim odhodom na berlinsko olimpijado je čla- me angleške hockeyske skupi- ne Bernice Haynesova rešila ne- ozvovalak strašne katastrofe na način, da je v noči in vi- sedu pretekla 4 km dolgo pro- to po tratičnicah v 20 minutah. namesto Newton je šla ustavit- vati ozvovalak, ko je opazila, da se je- v bližini njene hiše podri- sko, ki ga v normalnih po- stih noben človek ne more po- vrtiti, je pred časom rešil ame- rškega vojnega mornarja Maso- n. Ta je vodil z dinamitom na- tovorni avto od postaje mornariškemu skladišču. na nepreglednem ovinku je za- stal čez cesto nenadno brzom- ni drog, ki ga je bil po vsej

priliki podrl vihar. Mason je vedel takoj, da ni njegovo živ- ljenje vredno niti centa, če se še v istem trenutku ne reši. Za- zaviranje je bilo prepozno, stre- sljaj pri trčenju z ležečim brzo- javnim drogop pa je moral po- vzročiti eksplozijo dinamita. Strah je vojaku dal nepričako- vanih sil. S svojega sedeža je skočil 5 m in 16 cm daleč čez cesto v obcestni jarek in je pri- stal v njem baš v trenutku, ko je voz zadel v drog in zletel v zrak.

Omenimo naj tudi rekord, ki ga je v smrtnem strahu dosegel neki kaznjavec v Filadelfiji. — Mož je bil v svojo celico vtiho- tapil žigice in tobak. Cigareto si je prižgal tako nerodno, da je nastal požar, ki se je po malem prostoru širil z bliskovito nag- licio. V svojem smrtnem strahu je tedaj upognil železne pa- lice v ograji vrat in se rešil na hodnik še preden so prihтели pazniki. Pri poznejših poskusih ni zmogla istega dela niti zdru- žena moč treh krepkih mož.

Da postavljajo v ostalem tudi živali v smrtnem strahu never- jetne rekorde, nam kaže dejst- vo, da je neki konj, ki je v De- lawareu bežal pred gozdnim po- žarom, brez jezdeca pretekel v 1 minuti in 20 sekundah 2 km dolgo razdaljo. S to brzino bi v vsaki deželi zmagal na vsakih dirkah daleč pred vsemi drugi- mi konji.

IZ STARE DO- MOVINE

Praznovanje

Hišo so zažgali, da bi pregnali "vampirja." V vasi Trdevcih blizu Kosovske Mitrovice je pred tedni umrl kmet Istreb Osmanović. Zapustil je dva brata, ženo in sinka, ki živijo sku- paj v rodbinski zadrugi. Nekaj dni po pogrebu pa se je v ma- lem naselju po trdnem prepri- čanju praznovernih prebivalcev pojavil vampir, ki se je vsako noč znesel nad Osmanovičevo hišo, pozneje pa je jel napadati tudi sosedje. Prve vesti o vampirju so raznesli po vasi in okoli- lici prebivalci Osmanovičeve hi- še, ki so tudi opisali, kako se zli duh pojavlja. Zvečer, ko se stemni, se sliši v hiši in na dvo- rišču kakor hrum močne burje, potem pa se trese zidovje in v hiši nobena stvar ne ostane na svojem mestu. Od Osmanoviče- vih so se kmalu navzeli strahu tudi sosedje in vsi so v svojem praznovanju na enak način občutili vampirjevo divjanje. Stari vražarji so Osmanovičevim in sosedom svetovali, naj odkop- ljejo Istreba, ki se je očitno povampiril, in naj ga po stari- vraži zabodejo v glogovim kol- cem. Mrliča so odkopali ter ugo- tovili, da leži v grobu ravno ta-

ko, kakor so ga bili pokopali. To je bil dokaz, da se on sam ni povampiril. Grob so spet lepo zasuli, a ker zli duh ni miroval, so Osmanovičevo hišo izpraznili in zažgali. Zdaj je pred "vam- pirjem" mir, a reveži so brez strehe.

Požari gospodarstvo

V Kranju je nedavno nastal požar v Grebenski trgovini z barvami in laki. Požarnim brambam iz mesta in okolice se

je posrečilo požar omejit, ven- dar znaša po ognju povzročena škoda nad 100.000 dinarjev. V Selnici ob Muri je ogenj uničil domačijo posestnice Ane Hodlo- ve. Na Zgornji Hudnji pri Cel- lju je pogorela stanovanjska hi- ša posestnika Franca Sloserja; ogenj so povzročili neprevidni otroci. Na Hajdini pri Ptujtu sta pogoreli hiši in gospodarska po- slojpa posestnikov Janeza Ar- tenjaka in Stanka Zupančiča, so- sedi Mariji Kacovi pa je požar uničil gospodarsko poslojpe.

- 8. oktobra, nedelja, — Koncert Združenih mladinskih pev- skih zborov v SND na St. Clair Ave.
- 14. oktobra, sobota, — Ples dr. Slov. Sokolice št. 442, SNPJ v S. N. D. na St. Clair Ave.
- 15. oktobra, nedelja, — Koncert in ples Industrialne Rad. Or- ganizacije v SND na St. Clair Avenue.
- 15. oktobra, nedelja, — Cleve- landska federacija SNPJ pro- slavlja 35 letnico SNPJ v o- bech dvoranah SDD na Water- loo Rd. Popoldan program.
- 21. oktobra, sobota, — Dr. Lun- der-Adamič, št. 20, SSPZ ob- haža 30 letnico s programom v SND na St. Clair Ave.
- 22. oktobra, nedelja, — Koncert in ples zbora "Sloga" v SND, na St. Clair Ave.
- 26. oktobra, četrtek, — Ples dr. Clairwoods, št. 40, SDZ v S. N. D. na St. Clair Ave.
- 27. oktobra, petek, — Ples dr. "Carniola Tent", ša. 1288, The Macabees v SND na St. Clair Avenue.
- 28. oktobra, sobota, — Ples dr. Clevelandski Slovenci, št. 1b, SDZ v S. N. Domu na St. Clair Ave.
- 29. oktobra, nedelja, — Prosla- va 25-letnice dr. sv. Cirila in Metoda, št. 18, SDZ v S. N. Domu na St. Clair Ave.
- 29. oktobra, nedelja, — Kon- certna proslava 25-letnice društva "Zvon" v SND na E. 80th St.
- 30. oktobra, torek — Outdoors- men Club, ples v SND, na St. Clair Ave.

Društveni KOLEDAR

MAY

- 12. maja, petek, — Mladinski zbor "Kanaški" priredi ribjo večerjo in domačo zabavo z plesom v Slovenski delavski dvorani na Prince Ave.
- 13. maja, sobota, — Clevelandski Slovenci, št. 14, SDZ ples v av- ditoriju SND na St. Clair Ave.
- 14. maja, nedelja, — Zbor Slo- van koncert v Društvenem do- mu na Recher Ave.
- 18. junija, nedelja, — Piknik priredi Klub Collinwood in Euclid Shoe Rebuilders na Glačevi farmi.
- 20. maja, sobota, — Castna stra- ža SDZ, ples v avditoriju S. N. Doma na St. Clair Ave.
- 28. maja, nedelja, — Koncert mladinskega zbora "Kraljič- ki" v S. N. Domu v Maple Heights.

JUNE

- 3. in 4. junija — 10letnica Ljub- ljane; formalna otvoritev no- vege doma v Euclid; volitev župana in Miss Ljubljane. Pri- redijo Klub Društvev, Direktori- j dom s Klubom Ljubljana na čelu.
- 4. junija, — Piknik priredi "Ja- dran" na Močilnikovi farmi
- 4. junija, nedelja, — Piknik pri- redi Slov. ženska Zveza št. 53 pri Zornu na Bradley Rd.
- 4. junija, nedelja, — Piknik dr. Ilirska Vila št. 173, JSKJ na Stuški farmi.
- 11. junija, nedelja, — Piknik dr. Združeni Bratje št. 26, SSPZ na Stuški farmi.
- 18. junija, — Piknik priredi dr. "Na Jutrovem", št. 477 SNPJ pri Zornu, Bradley Rd.
- 25. junija — Piknik Zarje in kluba, št. 27 JSZ na Močilni- karjevi farmi.
- 25. junija, nedelja — Piknik dr. sv. Antona na Stuški farmi.

JULY

- 2. julija, nedelja, — Fiknik Go- spodinjkega Kluba na Jutro- vem pri Zornu na Bradley Road.
- 2. julija, nedelja, — Zbor "Slo- van" priredi piknik na Močil- nikarjevi farmi.
- 9. julija, nedelja, — Slovenska Zadruga Zveza bo imela ve- liki letni piknik na Močilnikar- jevi farmi.

- 9. julija, nedelja, — Moška Zve- za št. 3 piknik na Stuški farmi.
- 9. julija, nedelja, — Piknik pri- redi Mladinski pevski zbor "Kanaški" na Cernetovih prostorih na Glinburn Rd.
- 16. julija, nedelja — Zbor "Slo- ga" priredi piknik na Stuški- vi farmi.
- 23. julija, — Piknik priredi Brooklynski Slovenci, št. 48, SDZ na Zornovih prostorih, Bradley Rd.
- 23. julija, nedelja — Piknik pri- redi Slovenska šola SND na Močilnikarjevi farmi.
- 30. julija nedelja — Piknik Soc. Kluba Delavec, št. 28, JSZ pri J. Zornu na Bradley Rd.
- 30. julija, nedelja — Piknik sam- mostojnega zbora "Zarja" na Močilnikarjevi farmi.

AUGUST

- 13. avgusta, nedelja, — Piknik dr. "Danica", št. 34, SDZ na Zornovih prostorih, Bradley Road.
- 27. avgusta, nedelja, — Piknik Workmen's Sick and Benefit na Stuški farmi.

SEPTEMBER

- 2. septembra, sobota, — Dru- štvo Srca Jezusovega, Pro- slava 40 letnice, ples v S. N. Domu na St. Clair Ave.
- 9. septembra, sobota, — Plesna veselica, Lucky Stars, SDZ, v avditoriju Slovenskega Na- rodnega doma, na St. Clair Avenue.
- 16. septembra, sobota, — Ples društva "Comrades", št. 566, SNPJ v avditoriju Slovenske- ga narodnega doma na St. Clair Avenue.
- 23. septembra, sobota, — Ples društva Martha Washington, št. 38, SDZ v Slov. nar. domu, na St. Clair Ave.
- 30. septembra, sobota, — Ples dr. Spartans, št. 198, SSPZ v Slovenskem narodnem domu, na St. Clair Ave.

OCTOBER

- 7. oktobra, sobota — Ples dru- štva Marije Magdalene v Slov. nar. domu na St. Clair Ave.
- 8. oktobra, nedelja, — Koncert in ples Skupnih Mladinskih pevskih zborov v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Avenue.

Ravnokar je izšla . . .

velepomembna knjiga

"THE SLOVENES: A SOCIAL HISTORY"

spisal Dragotin Lončar

prestavil v angleščino Anthony J. Klančar

Ta knjiga bi morala biti v vsaki hiši kjer je tu rojena mladina, da se mladina seznanji z zgodovino slovencev.

Knjiga je vezana stane \$1

Dobi se v uradu Enakopravnosti,
6231 St. Clair Avenue

"MY CARLTON STAINLESS STEEL WARE IS THE BRIGHTEST SPOT IN MY KITCHEN... AND IT STAYS BRIGHT!"

Get acquainted with this new wonder metal that cooks better, permanently retains its gleaming lustre, won't stain, rust or darken, cleans easier, lasts longer and safeguards health. Try it in your own kitchen—it's the best demonstration you can make of the economy and value of this beautiful cooking ware.

SEE IT TODAY AT

SUPERIOR HOME SUPPLY
6401-03 SUPERIOR AVENUE.

EXTRA

Remember—when you take a Smith Brothers Cough Drop you get Vitamin A—extra!

Smith Bros. Cough Drops are the only drops containing VITAMIN A

This is the vitamin that raises the resistance of the mucous membranes of the nose and throat to cold infections.

OGLAŠAJTE V "ENAKOPRAVNOSTI"

SPOMIN NA STARO DOMOVINO

"NAŠI KRAJI"

ZBIRKA 87 SLIK iz vseh krajev Slovenije. V finem bakrotisku na dobrem papirju, v veli- kosti 5x7½ inčev

Ta krasna zbirka, vas stane samo \$1

SPADA V VSAKI SLOVENSKI DOM

Največja zaloga slovenskih knjig v Ameriki!

V knjigarni "Glasa Naroda" lahko dobite vsakovrstne slovenske knjige naših priznanih pisateljev: Cankarja, Tavčarja, Jurčiča, Preglja, Kmetove, Milčinskega, itd. . . V zalogi imamo prevode del svetovnoznanih mojstrov; Gospodarske, gospodinjске in poučne knjige . . . Igre, pesmi, zemljevide.

Ljubitelji lepe knjige naj pišejo po cenik knjig, ki jih imamo v zalogi.

SEZANANITE JAVNOST Z VAŠO TRGOVINO POTOM . . .

'Enakopravnosti'

FR. REMEC

10

KRALJ MATJAŽ

ZGODOVINSKA POVEST

Ne da bi čakala kakega vprašanja, sta moža začela pripovedovati, da Ester in ostali v samostanu zaprti cigani še niso izpuščeni. Samostanci so jih pripeljali iz samostana in stoji zdaj z njimi tam, kjer zavije cesta v Rakitno. Eden stražarjev je imel sabo belo zastavo v rokah. Vsled tega sta se mu za stražo postavljena cigana približala in ga od daleč vprašala, kdaj izpuste Ester in jetnike. Stražar je odgovoril, da šele tedaj, ko izpuste cigani svoje jetnike; prijor je ukazal jetnike zemenjati ali pa Ester in njene ljudi pripeljati zopet v samostan.

Kralj David ni bil tega sporočila prav nič vesel, a moral se je vdati. Ukazal je torej, naj se odpravijo jetniki na mesto, kjer so čakali samostanski stražarji in naj se tam zamenjajo za samostanske jetnike. Njegovo povelje je bilo hitro izvršeno in kmalu je dolga karavana krenila iz gozda nizdolu. Obenem so ostali cigani začeli podirati svoje šotore in vse pripravljati za odhod.

Izmenjava jetnikov se je hitro izvršila in samostanski stražarji so odnesli pete kar najhitreje, boječ se, da jih napadejo cigani celo pri belem dnevu. Pater Celestin je bil tako oslabelel, da so ga morali nesti.

In samostanski stražarji so prav storili, da so bežali, kajti kmalu po svojem odhodu so čuli strašno kričanje, počilo je nekaj samokresov in cela tolpa se je vdrla za stražarji, ki so zdaj tekle kar so mogli. Pater Celestin je bil edini, ki je slutil, kaj je pravi vzrok tej ljutosti ciganske tolpe, da je Ester povedala, kaj je morala prebiti v samostanu, in boječ se, da se mu kralj David strašno maščuje, je podžgal stražarje, naj pospeše svoje korake.

Cigani so sledili stražarjem skoro do samostana in se šele ustavili, ko so spoznali, da jih več ne doidejo. A z mesta se niso maknili. Samostanci so vrata za seboj zaprli in čez zidovje pazili, kaj da store cigani. Ves samostan je bil pokonci, vse se je oborožilo in se pripravljalo na boj, pričakuje, da napadejo cigani samostan.

Toda cigani se niso premaknili, nego le kričali in grozili s pestmi. Naenkrat se je prikazal med njimi kralj David. Bil je razoglav in ves spehan od hitre

hoje. Veterc se je igral z njegovimi dolgimi belimi lasmi in z njegovo sivo dolgo brado in strahno ga je bilo videti, ko je dvigal roko proti nebu in prisegal, da se maščuje, da se grozovito maščuje vsemu samostanu.

Za samostanskim zidovjem stoječi menihi in hlapeci niso razumeli nobene besede te grozne prislege, ali ugani so, kaj jim je pričakovati in dasi je bil samostan krepko utrjen in izdatno zastražen, jih je vendar prešnil strah, in tudi ko so cigani že davno odšli, jih je morila skrb, da se ciganov ne ubranijo.

Samo nekaj ur naj nam cigani časa dajo, je menil eden stražarjev, potem se ni ničesar več bati. Prijor Ahacij je bil davni poslanec Antona do deželnega glavarja v Ljubljano, naj pošlje vojakov, da se ciganska zaloga zatve. Prijor misli, da pridejo vojaki še danes.

In res se je kmalu potem čulo iz daljave ponosno trobenje in je z Vrhniko privedilo petdeset vojščakov.

Prvega oddelka vojščakov je sledil še tisti dan drugi oddelek, tako da je bilo na samostanskem dvorišču zbranih nad sto konjenikov. Poveljnik je imel od deželnega glavarja naročilo, da mora za vsako ceno narediti ciganski nadlogi konec. V ta namen je bil tudi pooblaščen, da pokliče vse grajščake vrhniškega okoliša in iz sosesčine na pomoč in nameraval je s to vojsko zajeti cigane in jih vse uničiti.

Menih, ki so se zdaj čutili popolnoma varne, so vojščake sprejeli z največjo gostoljubnostjo. Patra Celestina je pogled na vojsko kar poživil in začel je v svojem srcu kovati načrte, kako porabi vojsko za to, da uniči na mah vse nasprotnike samostana. Iz pogovora s poveljnikom je sicer izprevidel, da se po glavarjevem ukazu zaradi vere ne sme proti nikomur postopati, ali upal je, da zdaj vsaj podložne kmete ustražuje.

V samostanu je zavladalo živahno življenje. Na dvorišču so vojščaki užgali več ognjev in po večerji ležali prepevajoč in popivajoč okrog njih ali pa se razposajeno podili po širnem prostoru, se za šalo metali in sploh uganjali vsakovrstne burke. V refektoriju pa so sedeli menihi s poveljnikom in njegovimi podpoveljniki pri razkošni večerji, kateri je sledil pravi bakanal. Na mizah so stali velikanski

vreči plemenitega malvazijca, katere so menih in njihovi gostje tako naglo praznili, da so jih strežarji komaj in komaj sprotili. Samo pater Celestin ni zaužil nobene kaplje; bil je bled in upal in obveze na glavi so mu dajale toliko strašnejše podoba, ker je v njegovih očeh žarel oni ogenj, ki se je sicer pojavil samo takrat, kadar je videl trepetajoča človeška telesa in gorko, rdečo človeško kri.

Počasi je priplaval mesec na obnebe in razlil svojo blede svetlobo na samostan. Tudi v refektorij je posvetil, kjer so bili mize skupaj postavili in razgrajali in razsajali, kakor vojščaki na dvorišču. Na enem koncu sta poveljnik in pater Gregorij igrala na kocke, na drugem koncu je pater Teodorik, ki je bil od zaužitega vina že ves rdeč, poskušal splezati na mizo, tu je eden prepeval, tam je drugi tolkel ob mizo in kričal kakor obseden, pobočnik pa je objemal tolstega patra Avguština in se tako bridko jokal, kakor da mu je en dan pomrlo vse sorodstvo.

Pater Teodorik je bil z veliko težavo splezal na mizo in še to le z okorno pomočjo nekaterih drugih menihov. Široko se je postavil med vrče in gibaje se zdaj naprej, zdaj nazaj, tako da so ga morali vedno loviti in ga podpirati, je začel pridigovati.

— Sapientia — aedificavit sibi — domum — je jecjal s težkim jezikom pater Teodorik — ex — cidit columnas — septem. Bratje! — Modrost si je zgradila dom — to je — naš samostan — in — izklesala sedem — stebrov. Eden teh stebrov sem — jaz — in — kadar sem pijan — sem — moder.

— Vzrite ga doli, je zakričal pater Gregorij, jaz ne morem igrati, če slišim take neslanosti.

Pater Teodorik se je s silno težavo obrnil proti patru Gregoriju:

— Kaj — ti boš mene — doli metal? Ti — ki še — človek nisi? Ti — si — hudičev — pisar — hudobni duh — maficus et veneficus —

— Pusti Gregorja in pridiguj naprej!

— Mislite? Pater Teodorik se je zopet obrnil k svoji družbi. No, če — hočete — naj pa — bo. Bratje! Evangelist sv. Luka pravi: kjer je mrhovina, tam se zbirajo orli. Vi — hrabri — vojščaki — Vi ste ti orli — mi — pa smo mrhe.

Nastalo je huronsko vpitje. Menih in njih gostje so kar tulili in se ruvali in zadevali ob mize, da so se tresle. In ker ni nihče pazil na patra Teodorika, je ta izgubil ravnovesje in padel na mizo kakor je bil dolg in širok ter se z mizo vred zvrnil na tla, v mlako plemenitega malvazijca in med črepinje razbitih vrčev.

Ko se je pobočnik nehal sme-

jati, se je zopet obrnil k najnovejšemu svojemu prijatelju in začel iznova jokati.

— Avguštin, ljubi pater Avguštin — jaz sem nesrečen. Oj, tako nesrečen. Se izgubljeni sin ni bil tako nesrečen. Stori sem obljubo, da pojdem na Sv. Višarje, pa svoje obljube nisem izpolnil. Kaj bo na sodni dan z mano? Oj, kako sem nesrečen.

Pater Avguštin je mladeniču ves ginjen brisal solze s svojim umazanim rokavom.

— Nič ne jokaj! Nikar ne jokaj, če ne bom jaz tudi jokal. Oh, stori si velik greh zoper sv. Duha. Pa vidiš, saj sem jaz tvoj prijatelj! Bom pa jaz zato molil, da ti Mati božja to odпусти.

— Če pa ne bo odpustila? Oj, kako sem nesrečen!

— Pokoriti se moraš! Poklekni in spiš za pokoro ta vrč vina na en požirek.

In pijani pobočnik je pokleknil in pil in pil iz vrča dokler ni omamljen padel na tla. Pater Avguštin pa se je zgrudil nanj —

— "Potipaj, potapaj, pod oknom počakaj, zavriskaj, zapoj, da bom ved'la da s'moj," je med tem z glasom, ki bi delal čast vsakemu volku, pel pater Gregorij in žvenketal z denarjem, ki ga je bil priigral.

— Tace, tace! —

— Bibe fratercule, bibe pro poena!

In bakanal je trajal dalje; dokler ni večina pivcev obležala na tleh v topli mesečini čudovite poletne noči.

Lov na cigane je trajal več tednov, ne samo v vrhniškem okolišu, nego skoro po vsi Notranjski. Sicer so ujeli tu in tam kakega posameznega cigana in ga obesili na najbližje drevo, ali veliki četi kralja Davida niso mogli priti na sled. Poveljnik se je pač trudil na vso moč, tembolj, ker mu je bil pater Celestin obljubil bogato plačilo, če ujame Erazma pl. Obričana, ali njegov trud je bil brez uspeha. In vendar je bilo brez dvoma, da se cigani niso umaknili v druge kraje, da so se morali skrivati po Notranjskem in okrog Vrhnike, kajti med kmetскими ljudmi je šla od koč do koč, od ust do ust povest o

tem, kar sta doživela hči kralja Davida in Erazem pl. Obričan v samostanski ječi. Od kod naj bi bili ljudje izvedeli, če ne od prizadetih samih ali od njihovih pajdašev?

Ko je pater Celestin izvedel za te govorice, je začel med podložnimi kmeti še hujše divjati kot kdaj poprej. Imel je proste roke, kajti prijor Ahacij se sploh ni nič streznil. Skoro ga ni bilo dneva, da niso stražarji in hlapeci prignali nekaj kmetov ali kmetov v samostan in jih na dvorišču izbičali, češ, da so obrekovali samostan in žalili njegove prebivalce. Dostikrat je bil pesek na dvorišču ves poškrapljen s krvjo, okrog katere so se podili gosti roji velikih črnih mušic.

Pa tudi kmete, ki niso bili samostanu podložni, je pater Celestin preganjal, kolikor je mogel in dostikrat je najel vojščake in jih napodil, da so v divjem diru jezдили čez njive in poljane in da so konjska kopita pomandrala sadove kmetjskega dela.

Toda vzlic tej strahovladi niso utihnille govorice o početju menihov z Ester, z ujetimi cigani in z Erazmom. Ljudska domišljija je te dogodke pobarvala in jih opremila s strašotnimi detajli. Stare, že davno začeljena rane na narodovnem životu so se začele odpirati, stolne krivice so začele narod z novo močjo skeleti, v vseh srceh je vrelo in v narodovi duši so nastajali močni dvomi o resničnosti cerkvenih nauk. Tisoč in tisoč pesti se je, čeprav še skrivaj in v onemogli jezi, dvigalo proti samostanu in prelita kri je vpila do neba po maščevanju.

Tudi na Vrhniko so dogodki v samostanu provzročili veliko nejevolje. Zlasti je bil ogorčen ženski svet. Vrhničanje so bili

Išče sobo

Ženska išče opremljeno sobo. Prostor mora biti med St. Clair in Superior od 55th do 79th St. Za naslov se poizve v uradu tega lista.

A. DOLGAN

15617 Waterloo Rd.

Pri nas dobite travno seme, vrtno orodje, stroje za kositi travo, vodne ceve (water hose), umetna gnojila, kakor tudi barve in varniše, po izvanrednih nizkih cenah, ki veljajo za en teden. Poslužite se te prilike in kupite prvovrstno blago po znižanih cenah. KENmore 1299.

Zavarovalnino

proti
ognju, tatvini, avtomobilskim nesrečam itd.
preskrbi
Janko N. Rogelj
6208 Schade Ave.
Pokličite:
Endicott 0718

Lično delo

Za društvene prireditve, družabne sestanke, poroke in enake slučaje, naročite tiskovine v domači tiskarni, kjer je delo izvršeno lično po vašem okusu. Cene vedno najnižje.

Enakopravnost

6231 St. Clair Ave., Henderson 5311 - 5312

sicer katoličani, a ne toliko iz prepričanja, kakor iz mlačnosti v verskih zadevah sploh. Držali so se rimske cerkve tako, kakor se dober sin drži naukov in nazorov svoje matere, o katerih ni dal nikdar ne premišljuje, če so pravi in če so zdravi. Sedaj je pa nastala razburjenost in nevolja proti samostanu vplivala tudi na staro zvestobo do rimske cerkve in ljudje so začeli čedalje bolj uvidevati, da utegneta gospa Regina in Anton Magajna vendar le prav imeti s svojim neizprosnim sovraštvom proti rimskim papistom. Anton Magajna je to razpoloženje spretno izkoriščal in delal previdno, a vztrajno propagando za protestantizem, za pravo vero Kristusovo. Z gospo Regino se ni nik-

dar sešel in ni nikdar govoril. Videl jo je večkrat, a se ji ni približal, kakor bi vedel, da ona tega ne želi. Ali naj se je obrnil kamorkoli, povsod je zapazil, kako mu je gospa Regina pravila in ugladila pot in mnogokrat mu je bilo pri srcu, kakor da hodita nevidna vsemu svetu roko v roki v srečnejši bodočnosti.

Tako je začelo tleti in goriti na vseh koncih in krajih okrog Bistre. Tu se je videl šele dim, tam so se začeli pojavljati plameni upora proti samostanu in odpada od rimske vere, povsod je pa bilo moreče soparje, kakor pred velikansko nevihto, ki poruši in polomi vse, kar najde na svojem potu.

(Dalje prihodnjé)

KDO POTUJE TO LETO V STARI KRAJ?

Razne vesti in novice ki jih čitamo v časopisih nam en dan poročajo, da bođe vojna, drugi dan, da je ne bo. Radi takih negotovih sporočil se je onim, ki imajo namen to leto obiskati staro domovino, zelo težko odločiti za potovanje, že je potreba nekaj "korajže" za tako odločitev.

Ker pa sploh ni vzrokov za vojno in ker se vedno deluje na to, da se obdrži mir in Evropski svet, menda ni potrebno, da bi strah pred evropsko vojno zadržal katerega od potovanja v stari kraj. Vsi oni, ki imajo dovolj "korajže", da potujejo v stari kraj, so vabljeni, da se pridružijo izletu, ki se vrši na največjem in najhitrejšem parniku francoske linije

NORMANDIE

na 14. junija. Potnike tega izleta bođe spremljal in vodil od Clevelanda do Ljubljane AUGUST KOLLANDER, ki ima že 20 letne izkušnje v odpremljanju potnikov, on bođe gledal za udobnost svojih potnikov.

Drugi izlet pa se vrši dne 6. julija na parniku ILE DE FRANCE in potnike tega izleta bo KOLLANDER pričakal v Havre in jih spremljal od tam preko Pariza v Ljubljano. Znano je, da Kollander najboljše skrbi za svoje potnike in radi tega se njegove tvrdke tudi rojaki najraje poslužujejo. Za 14. junija je že sedaj pripravljen okrog 15 potnikov. Priglasite se še vi!

Ker je čas kratak, je potrebno, da se čim prej prijavite pri:

AUGUST KOLLANDER

6419 St. Clair Avenue -- v Slov. Narodnem Domu

Cleveland, Ohio.

Knjige:-

Da preženemo dolgčas se največkrat zatečemo k čitanju knjig. Naslednje knjige imamo še v zalogi:

LUCIFER — TARZAN, SIN OPICE — TARZAN IN SVET

Te knjige razprodajamo dokler so v zalogi, po 10c vsako. Pošljamo tudi po pošti. Za poštino je pridejati 10c za vsako knjigo. Pošljete lahko znamke za naročilo.

Poslužite se te izredne prilike in pišite po knjige dokler so še v zalogi.

ENAKOPRAVNOST

6231 St. Clair Avenue.—Cleveland, Ohio

(1) TA KUPON

z ostalimi za tekoči teden, s 49 centi, opravičijo osebo do treh malih krožnikov za sadje. Zamenjate lahko te kupone v našem uradu. Nobenih naročil ne sprejemamo po pošti.

IME _____

Naslov _____

Mesto _____

NOVICA...

ki jo izveste bo gotovo zanimala tudi druge. Sporočite jo nam pismeno ali pa pokličite HENDERSON 5311 — HENDERSON 5312.

Lahko jo sporočite našim zastopnikom ---

JOHN RENKO
955 East 76th Street

JOHN STEBLAJ
1145 East 169 Street KENmore 4680W

JOHN PETERKA
1121 East 68 Street ENDicott 0653